

Verhalen uit een Ver Verleden

Mijn kronieken

(herinneringen aan, uitwisselingen en anekdotes van een gymnasiuminternaat i.c. Gymnasium Bernrode, voorheen St. Norbertuscollege en nog vroeger Gymnasium St. Norbertus)

Voorwoord

De hier verzamelde bijdragen van diverse deelnemers zijn door mij gedestilleerd en geselecteerd uit een forum over internaten in Brabant, geëntameerd door Thijs de Leeuw van BHIC (Brabants Historisch Informatie Centrum). De foto's zijn eveneens bijdragen van mij en van genoemde participanten en geplukt uit de archieven van BHIC, aangevuld met foto's die passen bij het tijdsgewricht en bij de hier opgetekende herinneringen en anekdotes.

Het betreft hier de jaren 1962-1970, de tijd dat ik hier mijn gymnasiumopleiding mocht genieten. De teksten en foto's heb ik vanuit eigen perspectief gekozen en zijn geënt op eigen memoires en nostalgie. Daar waar in de teksten "ik" staat, is dat ondergetekende en waar "wij" staat zijn dat mijn klas- en/of internaatgenoten en ik. In andere gevallen wordt duidelijk van wie de bijdrage is en in nog weer andere teksten heb ik de naam van de schrijver toegevoegd.

Hier en daar heb ik kleine "correcties" aangebracht en aanvullingen of mijn eigen herinnering toegevoegd zonder het origineel of de waarheid aan te tasten, zoals andere deelnemers dat ook deden bij de uitwisseling van hun herinneringen. Enorm leuk om te zien hoe aanvullingen en correcties hierbij een prachtig nostalgisch geheel zijn gaan vormen. De teksten heb ik in chronologische volgorde van posting gehandhaafd, hetgeen betekent dat genoemde jaartallen door elkaar kunnen lopen.

N.B. Uitleg over de termen "rector" en "conrector". School- en internaatrector was in mijn tijd dhr. Oomen (nomen est omen werd vaak gegrapt). Lesger was conrector van school en internaat. Daarna was conrector internaat dhr. v.d. Meerendonk en na de "fusie" met de Damianen was dhr. Steenbrink conrector van de school.

Mijn dank gaat uit naar allen die op het forum een bijdrage leverden en vooral naar Thijs die dit aangezwengeld heeft.

Veel lees- en kijkplezier en hopelijk net zoveel leuke, nostalgische emoties als ik had en heb.

Was getekend:
Harry Reintjes

Voor een goed begrip van de door mij/ons gebruikte en ook hier steeds voorkomende bijnamen, voeg ik eerst een artikel toe uit het Brabants Dagblad, geschreven door Wim v.d. Louw, ook ex-internaatgymnasiast in Heeswijk (met aanvullingen).

Bijnaam was hooguit milde plagerij

Ze heetten Tante Nel, De Muk, Fikkie en De Janus en we hadden een hartgrondige hekel aan ze. Maar we hielden ook van ze, al wisten we dat nog niet. 'Ze', dat waren de leraren van het geduchte gymnasium Bernrode in Heeswijk.

Het waren mannen in lange witte habijten die een roep van godsvruchtigheid maar vooral geleerdheid in zich droegen. Wij waren de leerlingen van die school. We kwamen overal vandaan, de internen uit heel Nederland, de externen uit de dorpen rond Heeswijk.

Tante Nel, dat was meneer Kocken die Grieks gaf en Latijn, De Muk was van geschiedenis en heette in werkelijkheid Van de Meerendonk, Fikkie gaf biologie en was de bijnaam voor Sedee, junior wel te verstaan, zijn vader gaf ook les maar dat was Den Bulldog.

De Janus was de baas van het spul, de eerbiedwaardige rector doctorandus Oomen die ook nog Frans gaf.

'Wat hebben we het volgende uur?' 'De Zjoe', werd dan gezegd of 'De Driek'. Die laatste was de schijnbaar joviale maar o zo strenge aardrijkskundeleraar Van Adrichem die na zijn pensionering pastor werd in Liempde.

Dat was veertig jaar geleden. Elke leraar had een bijnaam. De ene was wat minder vleidend dan de andere, soms willekeurig gekozen maar vaak toch met een rake typering in zich.

Nu, anno 2008, is er niet één leraar meer op gymnasium Bernrode die zich mag verheugen in het hebben van een bijnaam. De conciërges krabben zich achter het oor - 'Ik zou er niet één kennen'- en leerlingen kijken je verbaasd aan. "Bijnaam? Wat is dat", vraagt een leerling van de derde klas.

"De bijnaam is vrijwel uitgestorven", zegt Wim Daniëls, de Brabantse taalpublicist. "Dat is zo'n beetje parallel verlopen aan het verdwijnen van het dialect maar ook doordat de wereld is opengegaan, als je dat zo kunt zeggen. De kleine hechte gemeenschappen zijn verdwenen en daarmee ook de bijnamen, met uitzondering van de sport, want daar komen nog wel bijnamen voor."

Wij, de zeer geïmponeerde leerlingen van het Heeswijkse gymnasium, gaven onze leraren een bijnaam omdat we hun grootheid liever teruggebracht zagen tot herkenbare proporties: 'Mientje' klonk gezelliger dan Mijnheer Nabuurs.

De bijnaam was voor ons een middel om ons te verweren tegen het onbegrijpelijke dat aan die mysterieuze mannen kleefde. We reduceerden hun gewichtigheid tot aardse proporties. Geen van de bijnamen was een scheldnaam. Zo'n naam kon eenvoudigweg niet bekliven omdat de samenleving van de school te veel fatsoen in zich droeg om dat toe te staan. Er was een leraar die we Boris noemden, ten eerste omdat hij Duits gaf maar ook omdat hij soms leek op een wat verdrietige hond. Verder gingen we niet.

Dat bijnamen geven was hooguit milde plagerij. We creëerden daarmee een sfeer van saamhorigheid, wij met zijn allen tegen de grote boze wereld. "Een bijnaam is een teken van sociale samenhang", zegt Daniëls. " En ook dat verdwijnt." De Puk, Kwajanneke en Fikkie waren geen scheldnamen, eerder koosnamen. Dat we ze bijnamen gaven, was een teken van genegenheid, maar dat zou geen van ons ooit toegeven. Een bijnaam maakte ook iets duidelijk over degene die ermee bedoeld werd. Cicero was een duidelijke bijnaam. De man toonde een treffende gelijkenis met een borstbeeld van de oude Romeinse schrijver. Mona was de bijnaam voor de vriendelijke doch rechtvaardige conrector Steenbrink. Als hij lachte, leek hij wel een beetje op de Mona Lisa, nou ja, met wat fantasie dan. De grote baas, rector Oomen, noemden we De Janus. Dat had te maken met zijn functie. Janus was de poortwachter van het dodenrijk. Oomen was trots op zijn bijnaam, hij droeg hem als een geuzennaam.

Als er een nieuwe leraar kwam, moest hij zo snel mogelijk een bijnaam hebben. Zo kwam er in zeker jaar een nieuwe geschiedenisleraar. Tijdens een van zijn eerste lessen verhaalde hij van de Papoea's op Nieuw Guinea. Maar de man maakte de onvergeeflijke fout de verkeerde klemtoon te hanteren. Hij had het over de papóea's. Vanaf dat moment heette hij De Papóea, jarenlang.

Hier zijn er een stel. De secularisatie is hier en daar duidelijk zichtbaar.

1. De Muk (v.d. Meerendonk, docent geschiedenis en moderator toneel en cultuur) en Janus (Oomen, rector en docent Frans). 2. Mandje (Wim Manders, docent godsdienst*). 3. De Zjoe (v.d. Westerlaken, docent Grieks). 4. Mientje (Nabuurs, mijn docent Latijn in de VK en verder vooral moderator en surveillant). 5. Kwajanneke (v.d. Akker, docent Frans). 6. Zeer jonge tante Nel (Kocken, docent Grieks en Latijn). 7. Rechts De Puk (Broeren, docent Engels) en 2de van rechts Boris (Dekkers, docent Duits) 8. De Muk en Pietje (Thijssen, vooral moderator o.a. voor sport en toneel) en Pinokkio (Terlingen, docent wiskunde). 9. Windei (Godschalk, mijn docent Frans op de VK, docent godsdienst en moderator pontonniers).

*Misschien ook te noemen: docent maatschappijleer; hij gaf ook ooit, for whatever it was worth at that time, een seminar (maar zo heette dat toen nog niet) seksuele voorlichting, hoewel we zelf al achter "een aantal zaken" gekomen waren en ook in de biologie- en scheikundelessen (xy, xx, testosteron, oestrogeen) op de hoogte waren gebracht. Arme meneer Krijns, want nog veel meer probeerde hij ons uit te leggen, maar hij werd nooit serieus genomen, zeker niet door ons, ongeïnteresseerd in de bètawetenschappen, toekomstige alfa's. Met terugwerkende kracht bied ik de heer Krijns (hopelijk namens allen) mijn welgemeende excuses aan.

Naarstig gezocht naar een foto van pater Ter Huurne (Latijn en Grieks). Niet gevonden. Zijn bijnaam: Cicero (want daar leek hij op). Tsjitsero volgens de Romeins-kerkelijke uitspraak, Kikero volgens de oorspronkelijk Romeinse uitspraak. Zoals De Bello Gallico niet van tesar, maar van Kaiser was.

De site/het forum

Het is inmiddels herfst 2019 en de laatste post was op 3 april. Ik zag pas nu deze leuke site.

Van 1962 (vk = voorbereidende klas, extern) en daarna tot 1970 zat ik daar en wel intern. Ja, Elena (Beets), het was een cultuurschock en een hormonenstuwer, jullie 2 dames op school te zien verschijnen. In het begin ging het, ook bij de alfa's zoals ik, bijna nergens anders meer over. Maar ja, hoewel allang geen priesterstudenten meer, maar wel "slechts" alfa's zijnde, maakten wij natuurlijk geen kans. Hoewel....IK kreeg verkering met Els (Duijs), met wie ik nog uitgebreid carnaval heb gevierd in Den Bosch. Zij bleek n.b. ook nog de dochter van de baas van mijn vader. Uiteindelijk heeft toch een bèta "gewonnen": Gustaaf van Iersel.

Els (Deuss dus en niet Duijs) en ik en de Muk (v.d. Meerendonk) en ik op de reünie bij het 125-jarig bestaan.

Elena, heb jij nog een klassieke taal gevolgd toen of geschiedenis? Dan zullen Bugter of v/d Westelaken (de Zjoe) of v/d Meerendonk (de Muk) je wel vaak met Troje in verband hebben gebracht. Plaatselijke politiek van dn Driek (v. Adrichem) weet ik ook niet meer. Het was en is overigens buslijn 158. Hoe weet ik dat? Welnu Ik woonde in Veghel dus...en we mochten dansles volgen bij Wim Voeten in Den Bosch dus...en 1x naar de bios in Den Bosch: From Russia with Love oeioeioei. Ik heb dus nogal eens richting Den Bosch en richting Veghel, en vice versa, van deze buslijn gebruikgemaakt.

En wat zie ik nu midden in de nacht, of eigenlijk 's morgens vroeg tot mijn grote verbazing en plezier: een foto bij de felicitatie van good old mw. Van de Braak, docente Nederlands en regisseuse van een toneelstuk met Els (Deuss en niet Duijs dus) en Pieter Vonk (vanaf 1ste klas lagere school klasgenoot en dorpsgenoot) en nog 3-4 andere bekenden en natuurlijk ELENA.

Wat leuk. Ik wist hier niets van, maar had het toen ook te druk met mijn nieuwste vlam, later de moeder van mijn kinderen en oma van mijn kleinkinderen.

(o)mama en de (klein)kids

(o)papa en de (klein)kids

Elena Beets: Zo Harry Reintjes, dus Els ging met Gustaaf van Iersel. De namen die je noemt komen me wel bekend voor, maar ik kan er maar bij enkelen gezichten bij zien. Ik herinner me ook nog Gert Jan Smits en Martin Jansen. We zijn nu al weer meer dan veertig jaar verder. Ik denk dat we elkaar gewoon voorbij zouden lopen op straat. Ik heb toch zeer goede herinneringen aan dit stuk Brabant van toen. Toen ik pas een keer in Nueneen moest zijn, heb ik heerlijk geklept met een autochtoon daar en ik moet zeggen dat het stof van de jaren vrij snel was verdwenen, ik heb nog een week lopen grijnzen van oor tot oor. En als je je afvraagt waarom ik toch naar Bernrode ben gegaan dan heeft dat te maken met die Brabantse sfeer, die zo warm was, bloedserius, maar warm en vriendelijk en eerlijk.

Foto voetbalelftal poësis in- en externen. Gehurkt vlnr Harry Reintjes (ik dus, keeper), Gerry Buenen, Gerritje van Schaijk (al meer dan decennium geleden overleden (veel te vroeg dus), onbekend, onbekend. Staand vlnr Guido Schakenraad, Johan van Rooij, Peter Franssen, Pieter Derkx, Guus de Laat (ook overleden veel te vroeg, goede vriend), Mari Wijnakker. Vóór de wedstrijd tegen de leraren.

Voetbalteam leraren Gymnasium Bernrode (22 september 1967). Op de foto: Bugter, Vreeswijk, v.d. Akker, v. Os, Oomen, v.d. Meerendonk, Thijssen, v. Loon, v.d. Heuvel, Baeten, v.d. Ven, Nabuurs, Coppens

50 jaar geleden al, Elena. maar, toegegeven, meer dan 40 jaar klinkt jonger, sympathieker. Ja, Gert-Jan en Martin (John Lennon ;-) waren figuren om niet te vergeten: alternatief en de eersten die hasj rookten bij ons. Apart voor een provinciaaltje als ik op een provinciaals schooltje. Ik heb, net als jij, aan de school, de leraren (o.a. die lieve mw v.d Braak) én aan het internaat goede, leuke herinneringen .

Foto (gemaakt door Pius van Loon) van de alfa's en bèta's internen na het behalen van het diploma. Op de grond vlnr onbekend, Martin Janssen, onbekend, Gustaaf van Iersel, Hans Verheijen (gezicht onzichtbaar), Herman Holtmaat, Gerritje van Schaijk, Gerrie Buenen, Jan Joosten, bovenop Jan Joosten Mari Wijnakker, daarboven Johan van Rooij, daarnaast rechts zittend Peter Groenewegen en ik toren staand boven allen uit, eehh alleen letterlijk.

Foto 5a zittend vlnr Paul Wijnhoven, ik dus, Wim Maes. Staand vlnr Jan van Berkel, onbekend, Guus de Laat, Hans Baeten, onbekend, Herman Holtmaat, Jan Joosten en helemaal hoog Gerritje van Schaijk.

Elena: Harry, ben jij de jongen zittend in het midden op de foto van 5a?

Ja, die knappe ;-) en nog steeds ;-) en met die enorm verkeerde sokken. Ik heb geprobeerd hier bij alle 3 foto's de namen te posten. Helaas niet gelukt. Ga het nog ns proberen.

Aanvulling bij Koos en Elena op Steenbrink. Elena noemt opmerkelijk geen bijnamen, Koos vergat de Mona (Steenbrink). Was het om zijn blozende blotebillengezicht? van St. Oedenrode meegenomen of pas in Heeswijk zo genoemd? (inmiddels waren de Damianen en Norbertijnen, althans de scholen, gefuseerd en kwamen "Damiaanse" leerlingen en docenten naar Heeswijk).

Steenbrink en ik, reünie 201??? in Kasteel Heeswijk.

Aanvulling bij Koos op pater Rood: als hij zo uitweidde over Tsjechoslowakije en Dubcek en dat uiteindelijk besepte, dan moest hij enorm lachen om zijn eigen grap: zo nu alle gekheid op 'n stokje en het stokje het raam uit.

Eigen internen-anekdote m.b.t. conrector Steenbrink: als ik wist dat we 's middags in de refter macaroni kregen of op vrijdag vis met graten, liet ik me soms m.n. uit de wiskundeles sturen (alfa he). Dan moest ik naar Steenbrink komen en had ik een smoes om niet in de refter

te verschijnen. Ik heb het hem 'n keer eerlijk verteld en hij moest er niet hard maar wel smakelijk om lachen. Mijn honger haalde ik wel in met een verboden bezoek aan de friettent in het dorp. Voor Koos nog bij de foto's "onbekend": Diederik Kersten (eindexamenklas) en Wim (klopt) de Jong (klas 5a) = o ja !!! Bedankt Koos. De andere onbekende van 5a was iig een Damiaan net als Jan van Berkel en Wim Maas. Geïnteresseerd in nog andere persoonlijke internen-anekdotes Thijs?

Voor Thijs en m.n. voor Elena.

Jammer dat het hier zo'n radiostilte is. Ik heb inmiddels enorm gegoogeld, foto's op bhic bekeken, gedownload en eigen foto's (1951-1970 Veghel en Heeswijk) naar bhic geüpload.

en vandaag ging ik naar Vught op de site van bhic en wel naar Regina Coeli. daar volgde nl. mijn verkering van reeds toen ik op het gym in Heeswijk zat, mijn daarna verloofde, mijn daarna (helaas ex-) echtgenote en nu nog steeds de lieve moeder van mijn/onze kinderen en lieve oma van mijn/onze kleinkinderen, de mms. en wat zie ik? Elena zat daar ook een jaar. ze schrijft 1962.

Als het 1963 was, zat jij Elena misschien wel in dezelfde klas als de moeder van mijn kinderen. ik heb het haar ook al per app gevraagd, maar nog geen antwoord terug. Ben benieuwd en dus Thijs, misschien weer een anekdotetje.

Anekdoten.

1. Verjaard "misdrijf" en andere verboden vruchten:

In onze spaarzame recreatietijd hadden we in het begin soms verplicht wandelen onder begeleiding. Maar verder hadden we genoeg ontspanning: sport buiten en in de gymzaal, schaken, biljarten, ping-pongen, kaarten, muziek spelen en luisteren, een toneelgroep, een heus schoolorkest met leraren (o.a. "Titus" de Kemp, cello, "Muk" v.d. Meerendonk, viool en "Boris" Dekkers, houtblazer) en leerlingen.

Het schoolorkest

En in later jaren tv. Voor de poësis (5de klas) en retorica (6de klas) was er een café in de kelder (naam kwijt; niet echt origineel "Het Kelderke"?) te bereiken vanuit de recreatiezaal van de 3 laagste klassen (kleine figuur, grote figuur en grammatica). In de winter als het vroom, werd de cour onder water gezet en konden we schaatsen.

De cour met rechts de "pieten" (urinoirs).

6x per jaar was er een toneeluitvoering van een bekende toneelgroep (bijv. As You Like It/Shakespeare, Le Malade Imaginaire/Molière, maar ook zwaardere stof: Dood van een Handelsreiziger). O.a. Sigrid Koetse, Julien Schoenaerts en Ko van Dijk hebben bij ons opgetreden. Het leukste van die avonden vond ik dat de ouders ook kwamen kijken. We hadden, naast 1x per trimester naar huis, groot bezoek van ouders, klein bezoek en die zgn. culturele avonden. Bij het zgn. groot bezoek gingen de ouders met hun kinderen meestal eerst naar de hoogmis in de abdijkerk.

De abdijkerk

Groot bezoek: pa (met bril) en ma (rechts met wit tasje) Reintjes. Student Hans Reintjes netjes staand, links, en zwijgend, terwijl de ouders praten. Links op de voorgrond weduwe v.d. Donk en links achter naast mij vader haar zoon Ton? v..d. Donk.

Vanuit onze eigen toneelgroep, met de Muk (v.d. Meerendonk) als regisseur en Pietje (Thijssen) als toneelmeester bij bijv. The Druid's Rest

Mijn broer in The Druid's Rest staat 5de van rechts

en bij andere geïnteresseerde leerlingen, werden ook jongens gescout en geronseld voor deelname aan voorstellingen in openluchttheater De Kersouwe. Ikzelf 2x (kleine rollen), mijn oudste broer meer keren in de hoofdrol.

Ik (omcirkeld) zittend op de put, die er inmiddels niet meer is, en mijn broer in de hoofdrol, staat op de put, in "Brug van de haat".

Maar.....we wilden ook wel eens wat spannenders. Vooral in de lagere klassen was het een sport om appeltjes te jatten uit de boomgaard naast het gymnasium (de lokatie waar later De Bongerd !! verrees, een complex met verblijven voornamelijk voor gepensioneerde Norbertijnen dacht ik en nog weer later Verpleeghuis Bernheeze, waar mijn moeder haar laatste jaren verbleef.

Moeder en de 3 gymnasiumzoons voor Verpleeghuis Bernheeze.
(Als pas getrouwd stel hadden vader en moeder in 1947 al een kamer in de abdij aan de overkant, in afwachting van een woning in Veghel. De cirkel rond.)

Het coolst (al bestond dat woord nog niet) was je als je overdag durfde. Er werden wel taken verdeeld: de "jatter" en degene die op de uitkijk stond, om te waarschuwen als er een surveillant (heel vaak pater Nabuurs, bijnaam Mientje) aankwam, of om deze af te leiden.

Nog een verboden vrucht: het hormonen- en testosterongehalte werd bij ons natuurlijk met het jaar hoger, dus 's avonds stiekeme afspraakjes met meisjes van het dorp. Dat was nog niet zo gemakkelijk, want daarvoor moest je ongezien over te pietsloot (uitleg hierna.*) zien te komen en ongezien en op tijd weer terug. Ook hier stonden dan soms ingewijden op de uitkijk.

De pietsloot liep langs de hele lengte van het terrein en daarachter lag de Donkere Dijk. Er was wel een poortje, maar dat was, zeker 's avonds, potdicht.

We hadden pieten=urinoirs en jannen=toiletten. De sloot zal dan wel de afwatering hiervan geweest zijn?

Anekdoten.

2. Guilty pleasures.

Onder geen beding mochten we zonder toestemming het internaat verlaten om bijvoorbeeld het dorp in te gaan en 's avonds al helemaal niet. Als we al eens toestemming kregen, wilden de paters ons in ieder geval niet in horecagelegenheden zien, friettent noch café. dus wat deden we? Naar een café zover mogelijk weg. Bijvoorbeeld naar De Beugt in Dinther. Ik geloof dat dat nu een pannenkoekenhuis is annex speeltuin. Daar heb ik ook mijn eerste biertjes te veel gedronken. Na de lange wandeling terug, af en toe hangend aan en meegesleurd door Gerritje van Schaijks Floret, was ik gelukkig weer bijna nuchter.

Toch waagden we ons ook nog al eens in het café van Van Aspert hoek Abdijstraat-Hoofdstraat, (nu cafetaria Asperia) om er tafelvoetbaltoernooitjes te spelen, gevaarlijk dicht bij het internaat. Een paar keer zijn we betrapt zonder ernstige consequenties. Een andere keer ben ik door mijn

vader "betrapt" die op zijn solexje in Heeswijk was voor zijn werk. Met een smoesje en hulp van mijn maatjes bleef ook dat zonder gevolgen. Ooit flikkerde ik, zonder dat hij het merkte, van dezelfde solex, toen hij me ergens vandaan opgehaald had of ik hem tegemoet gerend had ter verwelkoming thuis 😊. Tijdens mijn moeders verblijf in het verzorgingshuis Bernheeze tot aan haar dood in 2012, heb ik tijdens wandelingen met haar in de rolstoel met mijn moeder nog vaak bij Asperia een ijsje of andere versnapering genuttigd.

Een keer zijn Peter Franssen en ik betrapt bij een zeer onschuldig avondlijk uitstapje zonder toestemming.

Peter en ik waren destijds goede vrienden. Ik heb hem vaak meegenomen naar mij thuis in Veghel (met toestemming). Hij noemde mijn moeder zelfs zijn tweede moeder. Lenige vent: 1x was er in Veghel niemand thuis, we zagen de balkondeur openstaan, hij nam een aanloop, liep !!! tegen de muur omhoog en stond in 2 seconden op het balkon en weer 5 seconden later opende hij voor mij de keukendeur. N.B. In later jaren mochten we in onze vrije tijd ons wel wat vrijer bewegen, vandaar ons uitstapje naar Veghel, naar mijn ouders.

Wij hadden het stoute plan opgevat om na het studie-uur een bezoek te gaan brengen aan meneer Van den Akker (Kwajanneke, docent Frans) die vlakbij het gym woonde. We hebben daar gezellig een uurtje doorgebracht en natuurlijk verzwegen we, dat we geen toestemming hadden. Teruggekeerd tot vlakbij het internaat wilden we juist beginnen aan het terugsluipen, maar te laat. Blijkbaar had conrector Van de Meerendonk ons gemist. Op zijn brommertje kwam hij ons zoeken. Wij doken weg, maar hij had ons al gezien en hij richtte het volle licht van de brommer op ons. Ook hier zijn ernstige gevolgen uitgebleven nadat hij ons verhaal bij Kwajanneke geverifieerd had.

Thijs, een tip: heb je al eens contact gehad met reünisten Bernrode?

reunistenbernrode@gmail.com. Die gaan natuurlijk over externen en internen, maar toch. En het boek "Van klein seminarie naar klein gymnasium" met dvd uitgegeven t.g.v. 125 jarig bestaan, is ook zeer aan te bevelen.

Anekdoten.

3. Op de barricades.

We schrijven 1969, één jaar na de grote revoluties en tragische gebeurtenissen overal in de wereld: studentenopstand in Parijs, moord op M.L. King en Robert Kennedy, de Baader-Meinhofgroep slaat toe in Frankfurt, black power op olympische spelen (hoeveel actueler wil je het hebben: black life matters), West-Duitslands studentenleider Rudi Dutschke overleeft een aanslag, de Praagse Lente (pater Rood!!) wordt neergeslagen door troepen van het Warschau-pact.

En waar blijft Nederland? Wij zijn dus pas aan de beurt in 1969 met de bezetting van het Maagdenhuis en.....

....ja hoor, de internen van de poësis van het Gymnasium Bernrode besluiten ook een revolutionaire daad te stellen.

Het eten op het internaat was over het algemeen best te pruimen. Bovendien gold toen (nu ook nog?) in de opvoeding: je moet eten wat..... (juist). Echter, in een gegeven week was het eten dermate slecht, dat klas 5 de euvele moed had unaniem tot een staking over te gaan.

De klas bleef en masse weg uit de refter (eetzaal) en trok zich tot in de verste hoek van het voetbalveld terug in afwachting van wat volgen ging, want het zou ongetwijfeld tot sancties leiden. Ondertussen was het conrector v.d. Meerendonk ter ore gekomen dat de hele poësis in de refter ontbrak. En ja hoor, 10 minuten later kwam hij wijdbeens (en beslist niet als een André van Duijn) over het veld op ons afgestevend. Voor een donderpreek en een maximum straf? Welnee, zoals hij nou eenmaal was, vroeg hij heel beheerst wat het probleem was. Wij uitleggen en hij: jullie snappen natuurlijk wel dat dit niet ongestraft kan blijven. Dat leek een startsein voor het beginnen van onderhandeling. Uiteindelijk kwam de MUK met een fantastisch en opvoedkundig zeer verantwoord voorstel. Een, wat je nu zou noemen, taakstraf. Wij "moesten" bij het aankomende diner ter gelegenheid van, ik geloof, de jaarlijkse Franse dag, de entertainment verzorgen. Wij aan de slag. En een lol dat we hadden bij het voorbereiden en repeteren. De rekwisieten van de toneelclub werden ondersteboven gehaald op zoek naar pruiken en andere geschikte attributen (dat mocht want de Muk was daar toch de baas van). We zouden namelijk optreden als Manfred Mann met de song "doadidi" live! en als een orkest een concertje (muziek weet ik niet meer) play-backen. De hoofdattractie daarbij was een zgn. Italiaanse excentrieke dirigent. Dus voor hem ook een langharige pruik. Dat was nodig, want die dirigent was ik en ik heb, anders dan veel anderen in die tijd, nooit lange haren gehad. Van mijn vader had ik nog een Italiaans riedeltje van radio italia in de oorlog, uitgezonden vanuit Londen. Zelf kende ik nog een riedeltje uit een Italiaanse vakantieclame en nog een paar Spaanse zinnnetjes (een kniesoor....juist). Daarmee stelde ik dan zgn de orkestleden voor en legde ik het te spelen concert uit. Met een zgn Italiaans temperament durfde ik me tussen het publiek te begeven om nog eens, zo mogelijk nog heftiger, dezelfde riedeltjes de zaal in te slingeren.

De avond en de straf waren zeer geslaagd, En wij een jaar later ook !!!

N.B. Als ik me goed herinner, was de Franse dag tgv de verjaardag van rector Oomen, die ook docent Frans was. Veel van de festiviteiten kan ik me niet herinneren. Wel herinner ik me het oefenen van het Franse "lang zal hij leven": chantons, chantons laetamine (wat dat Latijn ertussen deed weet ik ook niet), repetons repetons sans cesse, qu'il vive a jamais. en als iemand de -ss- van cesse als een -z- zong of en jamais ipv a jamais, spatte er vuur uit zijn ogen. Chauvinistisch trots als we waren op onze goede talenopleiding, zongen we ook in het Latijn lang zal hij leven: "vivat in aeternum 4x" en sinterklaasliedjes op zn Grieks: Δια δειδρών ησ ηληνησ (dia dendroon hès helènès= zie de maan schijnt door de bomen) en dan nog iets van φιλαντροπιβουσ (filantropiboos=moest iets zijn als weldoener, kindervriend). 1x hebben we conrector Lesger met zijn fiat (waarmee hij later helaas verongelukt is) gefeliciteerd door een gedeelte uit het "onze vader": fiat voluntas tua est. Die fiat is ooit, bij welke gelegenheid weet ik niet meer, de grote recreatiezaal binnengereden.

"actual footage" van toen.

Leuke aanvullingen Ad van Dijk.

Kan me helaas jouw naam en gezicht niet herinneren, waarschijnlijk omdat 1. je een Damiaan was en 2. een Beta?

-oh ja, Jozef Peters (foto klas 5a)

-van Pinokkio idd ook wiskunde gehad (algebra). de meest verwoede roker van alle heren. bruine vingers en tanden.

- Steenbrink wist idd zelfs aan potentiële alfa's de 2- en 4-takmotor, de wankelmotor, het differentieel en de automatische koppeling uit te leggen, maar voor mij was mevrouw Van den Braak de beste (Nederlands). Weet jij trouwens antwoord op de vraag hierboven al ergens gesteld: waarom heette Steenbrink de Mona en had hij die naam al in Rooi of kreeg hij die pas in Heeswijk?

- v/d Akker was Kwajanneke.

-hadden we niet een Sedee sr. en later jr.? De oude zei altijd: en dan kijken we eens even hierheen...en dan staat er in ons boek ;-). (bij het artikel van Wim v.d. Louw staat meer over die twee).

-Thea Steenbergen idd zus van Jan, maar ook van oudere broer Piet die er ook had gezeten en er geslaagd is. Goede, maar harde voetballer.

Ik denk vooral terug aan een plezierige tijd, een fantastische opleiding en redelijke opvoeders.

Peter Kuijpers: Hoewel ik er zelf maar één jaartje op heb gezeten (63/64), herinner ik me Harry Reintjes nog wel als klasgenoot en kameraad. Veel herinneringen zijn vervaagd, maar de wiskundelessen van Terlingen waren voor mij de inspiratie om ook dat vak in te gaan.

Afgelopen week reed ik toevallig nog langs Heeten (bij Raalte) en heb ik mijn vrouw het trieste verhaal verteld over het overlijden van Hennie Holtmaat tijdens een zwemuitje in de kampweek van de 'Pontonniers'

Hennie Holtmaat

De pontonniërs op kampement. Foto 1: links op de voorgrond Mari Wijnakker, rechts op de voorgrond Harrie van Erp. Hier moet ik ook ergens rondgezworven hebben. Foto 2: tweede van links mijn broer. Dhr.Godschalk (Windei) was moderator van de pontonniërs.

Ja, dat was zeer triest met Hennie. We waren "gelegerd" in de bossen bij Udenhout en gingen zwemmen in het plaatselijke zwembad, waar hij verdronken is. In datzelfde of iig in een van dezelfde jaren was er nog een sterfgeval: de jongere broer van "de wammes" (familienaam weet ik niet meer). Hij stierf in zijn chambrette, naast de mijne. Ik moest de pogingen tot reanimatie mee aanhoren. Het hart werd gezegd.

Gebeurtenissen die je je leven niet vergeet.

Jouw broer was toch vaandrig bij de pontonniërs, Peter (Kuijpers?). Die was klasgenoot van mijn oudste broer. Volgens mij zijn we nog eens bij jullie thuis in Eindhoven geweest.

Bezuidenhoutseweg? Schutterbosch?

Nee, mij heeft geen enkele wiskundeles geïnspireerd, hoewel ik toch met een 7 voor algebra geslaagd ben als alfa.

Wim Janssen: De broer van "Wammes" ofwel Wim Harmsen was Godfried. Ik ben bij het verdrinken van Hennie geweest en met Wim was ik bevriend. Hij woonde in Heesch. Ik was ook bij de pontonniërs.

Wim Maas: Zat wat te googlen. Foto 2, klas 5a Op de foto naast Jan van Berkel en Guus de Laat staat Jozef Peters. Kwam uit Venlo, vn zijn broer, die ik spraak bij de presentatie van het boek "Domweg gelukkig" vernam ik dat hij was overleden. Veel met hem opgetrokken. Mijn achternaam is niet goed gespeld. Ik ben van de arme tak. Mooie tijd.

Wim Maas: Ja zeker. De man, die als leraar erg veel indruk op mij maakte was Stef Bugter. Wat een klasbak was dat. Hij maakte zo veel indruk op ons dat wij zelfs bereid waren om in zijn tuin het gras te maaien. En Steenbrink natuurlijk. En de eerste meisjes natuurlijk. Bij mij is de naam Kristien van de Boom (ik hoop dat ik het goed schrijf) altijd blijven hangen, Bij de akte 'loop naar de pomp' was er naast een cabaretvoorstelling ook een soort fancy fair, waarin zij achter op het toneel met een glazen bol de rol van waarzegster had.

Ik was (en ben nog steeds) een Damiaan, we kwamen met het hobbelleke, en kregen tussen de middag vanuit een grote rieten mand, broodjes met pindakaas, jam of spijs uitgedeeld. Een lekkernij, die wij tegen alternatieven, met anderen en hun jaloerse blikken uitwisselden. Daar zaten ook , laat ik maar zeggen, genotsmiddelen bij.

Ik herinner mij de Janus en ook de schoolsecretaresse. Heerlijke roddelverhalen. De foto van klas 5a, waarin ik in een geïnteresseerde houding op de eerste rij zit, heb ik ook nog en heel lang in een stapeltje op mijn bureau gelegen.

Ik herinneren bij de slaapverwekkende monotone geschiedenislessen van de Muk. Een opstel, dat ik in de les van mevrouw van Braak had gemaakt met als titel: 'mijn toekomst is gemaakt' werd beoordeeld met een 9 en bewaar ik nog steeds. Het verhaal is redelijk uitgekomen, maar in plaats van een wereldbekende wereldreiziger, ben ik nu een eerbare (let op niet eenzame !) opa, wonend in de Achterhoek. En binnenkort beginnend aan mijn tweeënveertigste levensjaar, kan ik zeggen dat ik een mooi leven heb gehad, al bijna 50 jaar getrouwd, 3 kinderen en 6 kleinkinderen heb en dat de basis daarvoor gelegd is in de zestiger jaren in Rooi en Heeswijk.

Damianenklooster (en school) St. Oedenrode.

Klopt Thijs. Zoals de Muk was van de cultuur (toneel) was Pietje Thijssen van de sport.

Hier nog een zeer persoonlijk anekdotetje van mij.

Zoals in mijn hele schoolcarrière had ik het in de retorica (6de klas) ook niet zo op studeren, voor het eindexamen vertrouwend op mijn "vertaaltalent" zowel voor de klassieke als de moderne talen. Straks wordt duidelijk hoe duur me dat bijna te staan kwam.

Wij mochten individueel in onze boeken duiken i.p.v. in de studiezaal, maar ik dook liever onder in de recreatiezaal om te gaan rikken of toepen en mijn schaarse zakgeld aan te vullen (of te verspelen ;-). Ook het voetbalveld of de gymzaal waren een optie. Met vaste rikmaatjes Gerritje van Schaijk (helaas al vroeg overleden en met wiens zus ik ooit verkering had) en Wim van de Ho(o?)ve waren we steevast te vinden in de recreatiezaal van syntaxis en poësis, waar dan voornamelijk (tegen mijn zin als Beatlesfan) "I can get no..." gedraaid werd. Ook wist ik dan af en toe van de "rijkeren" een sigaret los te peuteren, zodat me niet al mijn zakgeld door de vingers glipte.

Dan de consequentie van al dat getoep, gerik en niet-gestudeer en mijn hoogmoed m.b.t. mijn "vertaaltalent". Natuurlijk lukte het examen geschiedenis niet: 4. Algebra: 7 (netjes voor een alfa). Alle talen (incl Nederlands) schriftelijk gingen prima, maar toen..... Vergilius mondeling.....: 5. In totaal 1 punt te weinig. Na mijn laatste mondeling examen kwam ik thuis in Veghel en mijn ouders vertelden me als de weduweerga terug te gaan naar Heeswijk. Rector Oomen had gebeld: versneld herexamen. Stef Bugter had de gecommiteerden ervan overtuigd dat ik beter kon.

Geslaagd!!!!

Willem van den Hoven: De kaartmaat van Harrie Reintjes. Vanwege mijn lengte kon ik onmogelijk lang in de bankjes van de studiezaal zitten en dus moest maar ergens anders mijn heil zoeken, op doktersadvies, wat er dus op neer kwam dat ik altijd de vierde man werd om te rikken. Kwam pas in 1967 in de derde klas in Bernrode na een alles opeisende volleybal carrière in Breda. Vrij snel hadden we een eigen volleybalteam opgericht en zelfs met Franse van Osch een damesteam. Iedere woensdagmiddag trainen met de meiden. Zonder veel te studeren in 1971 geslaagd en dat was het jaar dat het zwembad bij de Wildhorst werd geopend, waarvoor ze nog een hulpbadmeester zochten. Dat kwam heel goed uit want had toen al een tijdje verkering met Mariëtte de Visser uit Loosbroek. Dus ik kon de verhuizing naar Leiden uitstelling tot september. Wij kwamen met 4 man uit Breda. Ed Willink, ? Walder en Ad de Bont.

Ad overleed eind 1967 volgens mij aan de Mexicaanse griep. Kort daarop ook Kleine Wammes. Afgezien van deze sombere gebeurtenissen heb ik alleen maar zeer goede herinneringen overgehouden aan mijn 4-jarig verblijf in Heeswijk. Ik kan nog wel een paar bladzijde vullen met anekdotes.

Willem v.d. Hove (kaartmaatje), Johan van Rooij (1200m crack), John Bruurmijn (goede voetballer en ik, tijdens reünie in Kasteel Heeswijk, 201???)

Elena (Beets) als antwoord op Ad v. Dijk: Een reünie na vijftig jaar, ik heb er geen behoefte aan. Er is zoveel voorbij. Ik wil liever die herinnering heel houden en er geen nieuwe dimensie aan toe voegen. Maar mogelijk dat ik eens langs ga in Heeswijk Dinther, gewoon om het nu eens te proeven. Is dat bier daar te koop?

Maar Elena, ik heb er 3 reünies meegemaakt en veel plezier eraan beleefd. De laatste tgv het 125-jarig bestaan was geweldig: zoveel bekende gezichten met oude en nieuwe verhalen en een schitterend boek met dvd.

Rien van der Steen: Ik zie deze site voor het eerst en had eerder virtueel contact met Harrie Reintjes over vroeger. Ook ik heb alleen maar goede herinneringen aan 'Heeswijk'. Godschalk was een enorm zachtaardige man (vandaar die bijnaam) die destijds zware sigaretten van het merk Hunter rookte. En veel. Ik heb nog ooit van hem op de lerarenstoel mogen zitten, terwijl hij mijn plek in de klas innam. Dat was geen succes. De man is tamelijk jong gestorven geloof ik.

Ik zat van 1963 tot 1969 op het internaat in Heeswijk. Leuke verhalen op deze site die veel herinneringen boven brengen. Een paar aanvullingen:

- Wat betreft het slechte eten en de "opstand" waar Harry Reintjes over vertelt. Dat ging over het feit dat de bakker een keer vergeten was om zout in het brood te doen. Dat smaakte van geen kanten. Dagenlang moesten we brood zonder zout eten.

- Op de foto van het voetbalteam van de 5de klas zitten rechtsonder Marti Stijnenbosch en Fons Gloerich. Ze kwamen allebei uit Borne (Twente). Ik heb die foto ook. Ze is gemaakt op 22 september 1967. We speelden tegen de leraren. Ik zal de foto van de leraren scannen en opsturen.

Hartelijke groet, Peter Derkx.

Voetbalteam leraren Gymnasium Bernrode (22 september 1967). Op de foto: Bugter, Vreeswijk, v.d. Akker, v. Os, Oomen, v.d. Meerendonk, Thijssen, v. Loon, v.d. Heuvel, Baeten, v.d. Ven, Nabuurs, Coppens.

Leuk Peter.

Allemaal: oja. O ja, geen zout, o ja, tegen de leraren, o ja, Marti en Fons.

Leuk om jou ook hier op te site te zien. Benieuwd naar de foto van de leraren.

Nog 2 anekdotes.

1. De Romereizen, georganiseerd door Stef Bugter voor de poësis en retorica, kon ik helaas niet meemaken. Geen geld voor thuis en ondanks hard vakantiewerk ook niet. Wel heb ik goede herinneringen aan de andere educatieve schoolreis, georganiseerd door en onder (bege)leiding van den Driek, de heer van Adrichem, naar de Belgische Ardennen: de Hautes Fagnes, de Ninglinspo en de grotten van Remouchamps met (toentertijd natuurlijk gniffel, gniffel) stalagmieten en stalagtieten. Een heerlijke afwisseling "in den vreemde" van de dagelijkse routine op school en in het internaat. Natuurlijk moest e.e.a. ook nog een godsdienstig tintje hebben, dus werd mariabedeivaartsoord Banneux bezocht.

2. Een persoonlijke ervaring.

Van 5de klassen van wat nu heet VWO's werden leerlingen uit het hele land geselecteerd om een week lang per bus langs te gaan bij EU(toen nog EG)-instellingen. Hoe de selectie plaatsvond, weet ik niet meer. In 1968 mocht ik als navolger van Guido Schakenraad (huidig topadvocatenkantoor in Eindhoven). Hij verzekerde me dat het hartstikke leuk en leerzaam was en dat werd het ook, m.n. leuk. We bezochten Brussel, Luxemburg en Straatsburg. We woonden een zitting bij van het Europese Parlement compleet met koptelefoons en rechtstreekse vertaling (alsof ik dat als alfa nodig had met mijn talenkennis ;-) grapje. Of dat was in Brussel of in Straatsburg, weet ik niet meer.

In Luxemburg werden we ontvangen op de Nederlandse ambassade, waar ik voor het eerst champagne heb gedronken en kaviaar heb geproefd. Nu nog meer leuks, dus niet leerzaams, hoewel?? Tijdens de trip had ik natuurlijk ook, of vooral, oog voor de vrouwelijke leden van ons gezelschap. Mijn oog was gevallen op een, ik meen, Zeeuwse met een weelderige blonde haardos. Haar oog blijktbaar op de, toen nog zwarte, van die van mij. Gezamenlijk besloten we een deel van het programma te spijbelen en Straatsburg te gaan verkennen. In een parkachtig gedeelte streken we onwetend neer aan de voet van een standbeeld om een beetje, in huidige termen, te huggen. Al snel hadden we tierende toeschouwers om ons heen. Waarom? We bleken het ons gezellig gemaakt te hebben onderaan een herdenkingsmonument voor slachtoffers van de 1ste wereldoorlog. Schaam ik me? Ja, not my finest moment. Maar wel: weer wat geleerd.

Het oorlogsmonument.

Wat ik met deze anekdotes zeggen wil? In Heeswijk werd door de school, de leraren, de wereld voor ons geopend.

Hierbij een foto van een klassenfeest (toentertijd fuif genoemd) van de klas 5a. op voorspraak van ?? Pius van Loon of Stef Bugter mocht deze gehouden worden met restricties (niet meer dan ?? kratten bier en wrsch. maximale sluitingstijd) en op het podium van de toneel-/gymzaal.

Op de voorgrond Harry Reintjes (ik zei de gek) met verkering (later mijn echtgenote, nog later moeder van onze kinderen, weer later helaas mijn ex, en tot slot de oma van onze kleinkinderen). Op de rug gezien: Gerritje van Schaijk (helaas veel te jong overleden). Met bril: Guus de Laat (helaas ook zo jong overleden).

Bij mij thuis was er pas televisie in huis toen ik een jaar of elf was. Daarvoor togen we met 5 cent voor de entree naar wat welvarender burens om Dappere Dodo (niet die van Boudewijn Büch), de Verrekijker en tante Hannie te gaan kijken.

Op het internaat was er ook al gauw zegge en schrijve één televisie en voor bijvoorbeeld voetbalwedstrijden kon, indien de tijd schikte, iedereen, of, konden, indien de tijd niet schikte, de hoogste klassen, een stoel aanschuiven om de wedstrijd in de grote recreatiezaal te gaan bekijken (de grote recreatiezaal was die van de kleine en grote figuur en de grammatica, waar de biljart- en pingpongtafels stonden).

Met bokswedstrijden heb ik niks en heb ik nooit wat gehad. Elkaar een beetje "tot moes slaan". In tegenstelling tot de Puk, pater Broeren, docent Engels. Wat ik me herinner, toentertijd de vooruitstrevendste van het hele stel paters. Ik herinner me hem slechts in een kostuum en nooit in een pij. Op zijn voorspraak mocht 's nachts gekeken worden naar de wedstrijd Mohamed Ali tegen, dat moet geweest zijn, Liston de rematch 1965. Heb ik niet gezien omdat ik niet geïnteresseerd was of omdat ik nog grammatica was en niet mocht opblijven.

Wat ik me nog wel levendig herinner is een wel degelijk wereldschokkende gebeurtenis uit die tijd. Waar bevond u zich toen..... Op 22 november 1963 bevond ik mij op de cour (binnenplaats) van het internaat (wat ik aan het doen was weet ik niet meer), toen ik naar binnen werd geroepen en daar medegedeeld werd dat president Kennedy was vermoord.

Of ik de beelden op de gezamenlijke tv op het internaat of later thuis of elders heb gezien, weet ik niet meer. Wel weet ik dat de mededeling en het zien van de beelden tig-x meer impact hadden dan een klap van Mohamed Ali.

Music was my first love

Hoewel financieel weinig te makken, had mijn vader er wel voor gezorgd dat er een piano in huis was en ik en mijn 2 broers pianolessen konden volgen bij mw. Van Eerd, een ongetwijfeld in Veghel zeer bekende pianolerares.

Thuis hebben we dan ook vaak samen muziek gemaakt, piano, treksak, mondharmonika en meerstemmige zang. Mijn leven lang heb ik die liefde voor muziek meegedragen. Bij het 25-jarig huwelijk van mijn ouders hebben zoons en schoondochters 4-stemmig de mis van Gounod gezongen.

Wat dit met het internaat te maken heeft?

Ook met die pianolessen was ik niet zo ijverig en ik heb daar snel de pijp aan maarten gegeven. Toch kreeg ik van mijn vader een herkansing. Op het internaat werden ook muzieklessen (in de "vrije" tijd gegeven. Ik koos voor klarinetles, gegeven door een klarinettist van het Brabants Orkest. Helaas, veel geleerd, maar niet doorgezet. Toch bleef ik me veel bezighouden met muziek. We vermaakten ons vaak met luisteren naar de boogiewoogies die Martin Jansen speelde op een van de piano's in de gang tussen de refter en de recreatiezalen.

Ook was ik vaak te vinden in de muziekzaal, waar mijn oudste broer, wel een virtuoos, op een heuse vleugel de Mondscheinsonate ten gehore bracht of met Pieter Jansen, violist, andere stukken. En, hoewel totaal niet meer religieus (mijn laatste biecht, bij Titus de Kemp toen ik 16 was), ben ik uit volle borst mee blijven zingen bij de prachtige gezangen in de verplichte exercities van zeer vroege ochtendmis, avondmis, lof of anderszins. Zelfs het eigenlijk best wel monotone Gregoriaans tijdens de hoogmis op zondag in de abdijkerk aan de overkant had wel iets voor mij.

Liefde voor muziek is door het internaat en de school (muziek- en geschiedenisleraar Raedemaker, Damiaan) slechts versterkt.

n.b. in de gang die ik beschrijf, tussen refter en recreatiezalen bevonden zich enigszins geïsoleerde piano/muziekhokjes o.a. voor mijn klarinetlessen.

Een school- (dus niet internaat)verhaal.

Nog even over Stef Bugter en Willem Maas' "adoratie" voor hem. Hij was inderdaad een klasbak en zoals ik eerder schreef, heb ik aan hem te danken dat ik tegelijkertijd met mijn jaargenoten mijn diploma in ontvangst kon nemen. Een alom gewaardeerde en populaire docent. Hij stond dicht bij ons als jong-volwassenen, want was slechts een jaar of 7, 8 ouder dan wij. Hij kende onze muziekvoorkeuren, snapte waarmee wij ons zoal bezighielden. Voor mij was hij echter soms te popie, waardoor ik, als toch niet zo volwassen, de hiërarchie uit het oog verloor, wat me soms op berispingen kwam te staan. Maar hij was het die, i.p.v. veel saaiere, drogere Latijnse literatuur (Vergilius ging nog wel: sub aqua, sub aqua...), Horatius in het curriculum bracht. Daarbij had hij dan prachtige, inspirerende verhalen.

Voor buitenschoolse activiteiten liet hij zich niet onbetuigd. De Romereizen, musicals en andere evenementen heb ik niet meegemaakt. Wel werden we soms hartelijk verwelkomd te zijner, zelfs 1x voor een avondlijk klassenfeestje, waarschijnlijk vooral bezocht door internen, want dichtbij. Hij woonde in Dinther.

Kortom een docent om je je leven lang te herinneren.

Ergens wordt hier een "fancy fair" vermeld. Jaarlijks werd door de poësis of ?? retorica (dat laatste kan ik me niet voorstellen met hun drukke studie voor het eindexamen) inderdaad een soort kermis georganiseerd.

Met een heuse schiettent, blikwerpen en anderssoortige attracties. Het hoogtepunt vond ik de somtijds spectaculaire opening van dit festijn. 1x de binnenkomst op een zegekar van... ?? maar vooral het neerdalen via een katrol door ??? van ?? vanaf het dak van de kapel naar de cour.

middenboven de kapel

Daar waar ik vraagtekens neerzette zullen ongetwijfeld symbolische (klassieke??) figuren bedoeld zijn.

Voor de schiettent werden het hele jaar door kapotte tl-buizen gespaard, die dan in de schiettent aan gort werden geschoten. Toen al een beetje recycling ;-).

Een herinnering uit !962-1963. Ik was nog extern en volgde, na de 5de klas van de lagere school, voorbereidende-klaslessen voor het gym, die gegeven werden in een (naar ik meen) vglo-schoollokaal in Heeswijk, een paar straten verwijderd van het gym. Van "Mientje" Nabuurs en "Windei" Godschalk hadden we daar ook al respectievelijk Latijn en Frans.

De winter in die jaren was uitzonderlijk koud. Wellicht herinnert men zich nog de barre Elfstedentocht van 1963 en het dichtgevroren IJsselmeer. Op mijn fietsje toog ik normaliter vol goede moed naar het, acht kilometer van thuis in Veghel, gelegen Heeswijk. Zo ook die winter. Op zekere, zeer koude winterdag aldaar aangekomen, bleek door de vorst de waterleiding gesprongen en dus de verwarming buiten werking te zijn. Lessen uitgevallen, dus ik onverrichter zake terug naar huis. "Gevleugeld" en nog steeds in mijn familie aangehaald gesprek bij terugkomst thuis: och menneke ben je niet hartstikke koud? antwoord van mij (op z'n Brabants): gunogal.

Van wat Koos opmerkt over verschillen in sociale klasse heb ik eigenlijk niets meegekregen, als het al zo was. Mijn broers en ik, alledrie leerlingen aldaar, de oudste en ik intern, kwamen uit een zeer bescheiden sociaal milieu (herinner je je het solexje nog?). Mijn vader was een belastingambtenaartje, die wel wat zag in onze potentiële studiekwaliteiten. Daarvoor vroeg hij dus studiefinanciering aan. Die werd verkregen en daarvan heb ik later de schulden tegelijk met andere studieschulden, F10.000,-+, terugbetaald, een bedrag dat zeer de moeite waard is geweest. Voor mij waren we echt allemaal gelijk. Sterker: ik heb slechts van een paar mede-internisten het beroep van hun vader en de gezinssituatie geweten. Natuurlijk werd er ook toen wel eens gepest, "gebullied", maar naar mijn weten nooit wegens sociale diversiteit. Van kermis hielden we allemaal. Er werd er jaarlijks een georganiseerd op de cour, zoals ik elders hier al schreef.

Sport op ons gymnasium:

In het kader van de huidige olympische spelen (2021, eig. 2020) deze bijdrage.

Al eerder werd hier vermeld dat we voetbal en volleybal speelden op competitieniveau. Ook basketbal werd gespeeld op competitieniveau met andere scholen. Ik maakte o.a. deel uit van een vijftal, waarbij de kleinste van ons, Gerritje van Schaijk, de slimste, snelste, behendigste was en misschien wel (maar dat herinner ik me niet meer) de topscorer. In onze internen-vrije-tijd speelden we na studietijd ook heel vaak zaalvoetbal.

In de gymlessen van de heer Van Os was het een traktatie om voor olympische sporten de "wei" in te mogen.

- voetbal uiteraard -hockey kan ik me niet herinneren (zal wel beschouwd zijn als "voetbal met een stokkie") -honkbal, of eigenlijk softbal, want we mochten alleen onderhands gooien als werper -speerwerpen (eigen prestatie onbekend wrsch. slecht) -kogelstoten (eigen prestatie zie speerwerpen) -discuswerpen (eigen prestatie zie hierboven) -100m was 90m (eigen prestatie 12+) -800m en 1200m Johan van Rooij was de crack, zelf stak ik na 1/4 race het veld over om op te geven -hoogspringen; ook hier was (net als bij basketbal) de kleinste, Gerritje van Schaijk, de beste! (m'n eigen prestatie 1.50) , toentertijd met rolsprong of schotse sprong, de fosbury bestond nog niet. -verspringen (eigen "prestatie" 5.60m) -hinkstapsprong (eigen prestatie 11+m) - in de gymzaal leerden we ook handballen, maar scoren mocht niet dwars door de verdediging heen -ook werd aan turnen gedaan: springplank, bok, paard en ringen (vogelnestje, christushang); de crack hier was Peter Franssen.

Alles hier om aan te tonen hoe breed, hoe compleet we zijn voorbereid in Heeswijk op het leven.

Naar aanleiding van bovenstaande herinnering aan de sport op ons gymnasium, volgt hier nog een apart artikeltje over de heer (Frans) van Os.

Hij was in mijn jaren onze alom gewaardeerde gymleraar, ongetwijfeld ook bij zijn collega's. Wie herinnert zich niet zijn "gevleugelde" woorden als je van het klimrek of uit de klimtouwen geflikkerd was en op de gymvloer lag: "Hé, laat wel mijn gymvloer heel hè". Heel eventjes haatte je hem dan. Heel even maar, want juist door zijn woorden was de pijn snel vergeten. Ik, en volgens mij de meesten, had een hartgrondige hekel aan grondoefeningen. In spanning wachtten we dan af wat hij daarna voor ons in petto had. Turntoestellen? Niet zo mijn ding. Maar als hij apenkooien, zitvoetbal, trefbal of liever nog buitensporten aankondigde (het liefst voetbal), dan zou je destijds onze glunderende gezichten hebben kunnen zien. Enig minpuntje daarbij was het kiezen van teams. Niet dat ik er erg bekaaid (ook niet geweldig goed hoor) vanaf kwam, maar ik vond het sneu voor diegenen die wel altijd als laatste werden gekozen. Dat waren meestal degenen die ook in andere situaties "gebullied" werden. Tja, wat dat betreft zijn de tijden nog niks veranderd. Nu en dan heb ik geprobeerd het voor "gebullieden" op te nemen. Lang niet vaak genoeg. Ooit heeft dhr. Van Os (zelf groot schaatssportliefhebber) lange-afstandschaatser en coach van Ard en Keessie (Schenk en Verkerk), Anton Huiskes uitgenodigd om voor ons een, wat we nu noemen, seminar of clinic te geven. Met open mond toegehoord.

Rien van der Steen: Die goeie Frans. Was een mooie man. Gek op auto's ook. Toen ik later over auto's en zo ging schrijven belde hij regelmatig om even een testauto te kunnen uitproberen.

Nog maar een verhaaltje van mij dan. Willem Maas heeft het hier ergens over de schoolsecretaresse en roddels daarover. Dat was juffrouw Vos. In algemene BHIC-berichten Heeswijk, is zij ook reeds genoemd. Zij was voor de internen van de laagste klassen ook een soort gouvernante die ons 's avonds welterusten wenste en ons in kwam stoppen. Wat een fantasieën zal dat bij menigeen teweeggebracht hebben. De secularisatie was toentertijd in volle gang, ook bij onze witheren/norbertijnen. Sommigen van hen huwden, zo ook Janus Oomen en wel met juffrouw Vos.

Foto 1: juffrouw (Truus) Vos tussen "Titus" de Kemp en "Boris" Dekkers, rechts "Driek" v. Adrichem en "de Puk" Broeren. Foto 2: juffrouw Vos in gesprek met ouders bij een jubileum of een ouderavond??

Uiteraard was er op het internaat ook een "ziekenboeg", een ziekenzaal. Volgens mij was die gelegen vlakbij de kapel (voorbode, voorportaal? 😊?). In mijn herinnering ben ik er 1x geweest. Als patiënt of op bezoek? Waarschijnlijk niet omdat ik (bij volleybal?) enorm mijn voet had verstuikt, waarna mijn oudste broer me een paar dagen trap op trap af had geholpen en gedragen (de brandweergreep).

Trappenhuis gymnasium St. Norbertus

Peter Kuipers: De ziekenboeg, ja daar heb ik ook ruim een week gelegen. ('63- '64) Het vermoeden was dat ik mijn enkel verstuikt had bij het turnen. Toen er na een week geen verbetering was, werd (toen pas) besloten om er in het ziekenhuis in Veghel een röntgenfoto van te laten maken. De enkel bleek gebroken. De ziekenboeg was inderdaad links van de ingang van de kapel. (Dank Peter).

Al werd onze school geacht een klein-seminarie te zijn, ik heb er noch op het internaat noch in de lessen wat van gemerkt. Onderling hadden we het nooit over roeping, hoewel de ouders thuis waarschijnlijk anders hoopten. De lessen van Mandje, pater Manders, godsdienst en maatschappijleer, waren voor de meesten slaapverwekkend. Zelf vond ik ze wel interessant, vooral, waar het ging over godsdienst. Maar wel aan de "verkeerde kant van de medaille", daar waar ik godsdienst vergeleek met de primitieve aanbidding van goden door Grieken en Romeinen op de plekken van onverklaarbaarheden in de natuur.. Gestraft werd ik daarvoor niet, dus mijn secularisatie was gevestigd.

Wat de paters betreft. Al snel verruilden zij hun pij voor "burger"kleding, velen hadden een taak als voorganger in diverse parochies en kwamen dus onder de gewone burgerbevolking. Nooit heb ik er een kunnen "betrappen" noch in noch buiten de lessen op het bespreken van roeping.

Op mij heeft dat uittreden en huwen niet veel indruk gemaakt. Op mijn ouders en mijn oudste broer (ook Heeswijk-gymnasiast en theologiestudent en secretaris van Gijssen in Roermond) des te meer). Voor mij was het logisch. Deze heren hadden ons niet voorbereid op het priesterschap maar op de wereld en zij zijn dus ook, met andere ogen naar deze wereld gaan kijken.

Peter Derkx: Over secularisatie en roeping: Ik ging in 1963 met mijn ouders naar Heeswijk om te kijken of het Sint Norbertuscollege iets voor mij was. Ik herinner me dat mij gevraagd werd of ik priester wilde worden. Ik vermoed dat ik gezegd heb dat ik dat nog niet wist, maar ik herinner me dat iemand zei (ik weet niet meer wie): "Wat niet is dat kan nog komen." (Het is nooit zo ver gekomen.) Ik herinner me ook nog dat het priester willen worden, oorspronkelijk een eis was om naar het Sint Norbertuscollege te mogen. Die eis was net voordat ik er kwam afgeschaft. In 1962?

Voor Koos en Peter:

Naar mijn gevoel en herinnering was dat "Rijke Roomsche leven" in mijn jaren en voor mijn klas- en leeftijdgenoten al een gepasseerd station. Wel moet ik toegeven dat ik pas "uit de kast" gekomen ben over mijn ongelovigheid/ "heidendom" op mijn 16de (in de syntaxis dus) tijdens mijn laatste biecht bij Titus de Kemp. De enige kandidaten voor het priesterschap in die jaren waren volgens mij het groepje gammastudenten rond Mandje (Manders), die ergens? een of andere (opleidings)gemeenschap vormden, o.a. Dennis Hendrickx (de platte/de platkop was zijn bijnaam, wat nu oneerbiedig zou zijn, want hij is de huidige abt van Berne, zo heb ik begrepen).

Willem Maas beloofde (ik meen op mijn fb-account, hier nog wat te schrijven over de controverse tussen Damianen en Norbertijnen. Bij dezen is dat gebeurd door jou Ad van Dijk.

Ad van Dijk:

Voor een boek over Bernrode heb ik nog wel een anekdote uit de mond van wijlen Pater Dr. C. Rademaker. Van 1964 tot 1971 was hij docent geschiedenis. In 1964 was ik aanwezig bij zijn promotie in Utrecht.

In die tijd zat er in het schoolbestuur een geëmancipeerde dame, die haar taak serieus nam. Bij de jaarlijkse bijeenkomst van het schoolbestuur met alle leraren had zij ook een kort gesprek met elke nieuwe docent, zodat ze een indruk had van de leraren, waaraan de leerlingen toevertrouwd werden. Zij had daardoor enigszins een beeld van het gehele lerarencorps. Een aantal paters van de Norbertijnen waren van oorsprong boerenzonen uit Heeswijk en de omliggende dorpen, die ook nog wel eens een woordje dialect spraken. Van de Damianen zaten er toen Rademaker, Steenbrink, Ter Huurne, Rood, Bastiaansen en Janssen. Na een aantal jaren in het schoolbestuur maakte ze in een gesprek met pater Rademaker de volgende opmerking: 'De Norbertijnen noemen zich de Witheren maar de echte heren zijn de Damianen.'

Deze neem ik graag mee in mijn evt. boekwerkje, al ben ik het niet eens met de uitspraak over witheren en heren. Misschien kun je wel opmerken dat WITheren in deze tijd van "Black life matters" en "Kick out Zwarte Piet", niet meer kan (en in het kader van inclusiviteit, genderneutraliteit misschien zelfs "heren" niet meer) ;-) ;-) ;-)

Slotwoord:

Het was een enorme klus alles te verzamelen en te selecteren en m.n. de juiste foto's bij de juiste fragmenten te zoeken en te plaatsen, maar elke keer gaf het me weer het fijne, nostalgische gevoel dat ermee gepaard ging.

Ik hoop dat de "oudere" lezer het ook zo vergaat en dat de "jongere" lezer zich verbaast, verwondert over en misschien verdiept in wat zich toen allemaal heeft voorgedaan, 50+ jaar geleden.